

Til lovforslag nr. L 21. Betænkning afgivet af Kommunaludvalget den 20. november 2003

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om valg af danske repræsentanter til Europa-Parlamentet, lov om valg til Folketinget, lov om vederlag og pension m.v. for de danske repræsentanter i Europa-Parlamentet og lov om vederlag og pension m.v. for ministre

(Ændringer som følge af udvidelsestraktaten og ændring af akten om almindelige direkte valg af repræsentanterne i Europa-Parlamentet, tilpasning af frister for optagelse på valglisten m.v.)

[af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 8. oktober 2003 og var til 1. behandling den 24. oktober 2003. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Kommunaludvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og indenrigs- og sundhedsministeren sendte den 4. september 2003 dette udkast til udvalget, jf. 2002-03, alm. del – bilag 331. Den 8. oktober 2003 sendte indenrigs- og sundhedsministeren de indkomne høringsvar samt et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 4 spørgsmål til indenrigs- og sundhedsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Enhedslisten kan ikke støtte lovforslaget, fordi det indebærer en nedsættelse af antallet af europaparlamentsmedlemmer. Det gælder ikke kun Danmark, men også andre lande.

Enhedslisten mener, at demokratiet burde prioriteres så højt, at det sikres, at alle lande har et minimum antal medlemmer i Europa-Parlamentet, der kan sikre en bred politisk repræsentation. Enhedslisten mener, at det er dybt bekymrende, hvis man går ind og skærer så meget i antallet af medlemmer, at det kun er de allerstørste partier i Danmark, der får mulighed for at blive repræsenteret.

Noget af det, der har været styrken i det danske demokrati, er en bred repræsentation af mange forskellige holdninger, hvorved mange syns-

punkter er kommet frem og har kunnet udvikle debatten.

Desuden finder Enhedslisten, at det er bedst at bevare valg på en hverdag.

Kristendemokraterne, Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut var på tidspunktet for

betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Thor Gunnar Kofoed (V) Gudrun Laub (V) Ester Larsen (V) Marianne Pedersen (V) nfmnd.

Jens Vibjerg (V) Uno Larsson (DF) Poul Nødgaard (DF) fmd. Knud Erik Kirkegaard (KF)

Helle Sjelle (KF) Arne Toft (S) Inger Bierbaum (S) Jørn Pedersen (S) Karen J. Klint (S)

Ole Stavvad (S) Kristen Touborg (SF) Anders Samuelsen (RV) Line Barfod (EL)

Kristendemokraterne, Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	55*	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristendemokraterne (KD)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Bilag 1**Oversigt over bilag vedrørende L 21**

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra indenrigs- og sundhedsministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Spm. 1 om fastsættelse og indhold af regler vedrørende loft for valgkandidaters udgifter, til indenrigs- og sundhedsministeren Spm. 2 om uforenelighed mellem hverv som medlem af Folketinget og af Europa-Parlamentet, til indenrigs- og sundhedsministeren
4	Spm. 3 om juridiske problemer i forbindelse med udsættelse af lovens ikrafttræden til den 1. januar 2004, til indenrigs- og sundhedsministeren
5	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
6	Spm. 4 om omkostningerne ved at afholde valget til Europa-Parlamentet om søndagen i forhold til på en hverdag, til indenrigs- og sundhedsministeren
7	Svar på spm. 3 om juridiske problemer i forbindelse med udsættelse af lovens ikrafttræden til den 1. januar 2004, fra indenrigs- og sundhedsministeren
8	Svar på spm. 1 om fastsættelse og indhold af regler vedrørende loft for valgkandidaters udgifter, fra indenrigs- og sundhedsministeren Svar på spm. 2 om uforenelighed mellem hverv som medlem af Folketinget og af Europa-Parlamentet, fra indenrigs- og sundhedsministeren Svar på spm. 4 om omkostningerne ved at afholde valget til Europa-Parlamentet om søndagen i forhold til på en hverdag, fra indenrigs- og sundhedsministeren
9	1. udkast til betænkning
10	Supplerende svar på spm. 1 om fastsættelse og indhold af regler vedrørende loft for valgkandidaters udgifter, fra indenrigs- og sundhedsministeren

Et af udvalgets spørgsmål til indenrigs- og sundhedsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålet og indenrigs- og sundhedsministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra S.

Spørgsmål 2:

Med lovforslaget fastsættes det, at hvervet som medlem af Europa-Parlamentet bl.a. er uforeneligt med hvervet som medlem af Folketinget. Og i bemærkningerne side 10, spalte 1, anføres, at »Såfremt det pågældende medlem opnår valg til Europa-Parlamentet henholdsvis Folketinget, må den pågældende imidlertid vælge, hvilket medlemskab der ønskes opretholdt«. På baggrund heraf ønskes det oplyst:

a. Fra hvilket tidspunkt vil det ene af mandaterne bortfalde (valgdagen, førstkommande første dag i måneden, eller et andet tidspunkt)?

b. Hvorledes man forholder sig, hvis den pågældende ikke træffer et valg: Hvem træffer så beslutningen?

c. Sker der automatisk bortfald af vederlagsudbetalingen, og da hvilke?

d. Hvis et folketingsmedlem vælges til Europa-Parlamentet og vælger at være medlem af dette, sker godkendelse af stedfortræder (nyt medlem) da med virkning fra valgdagen, fra godkendelsestidspunktet eller fra førstkommande første dag i måneden eller fra anden dato?

Svar:

I den i lovforslagets § 1, nr. 9, foreslåede ændring af Europa-Parlamentsvalglovens § 42, stk. 1, fastsættes i overensstemmelse med artikel 6, stk. 2, i akten af 20. september 1976 om almindelige direkte valg af repræsentanterne i Europa-Parlamentet, som ændret ved Rådets afgørelse af 25. juni og af 23. september 2002 om ændring af denne akt, at hvervet som medlem af Europa-Parlamentet blandt andet er uforeneligt med hvervet som medlem af Folketinget.

Ved den foreslåede ændring af Europa-Parlamentsvalgloven fastlægges alene kredsen af de hverv, som er uforenelige med at være medlem

af Europa-Parlamentet. Det betyder, at hvervet som medlem af Europa-Parlamentet ikke kan godkendes henholdsvis kan fortabes, hvis vedkommende varetager et hverv, som er uforeneligt med at være medlem af Europa-Parlamentet, jf. nærmere om Europa-Parlamentets prøvelse heraf nedenfor. Dette gælder, selv om vedkommende ønsker at overtage henholdsvis opretholde hvervet som medlem af Europa-Parlamentet.

Den foreslåede ændring indebærer derimod ikke, at hvervet som medlem af Europa-Parlamentet er uforeneligt med hvervet som medlem af Folketinget. Spørgsmålet om, hvornår en person kan vælges til eller forblive medlem af Folketinget, skal som hidtil alene afgøres efter grundlovens og folketingsvalglovens regler herom.

Efter grundlovens § 33 afgør Folketinget selv gyldigheden af sine medlemmers valg samt spørgsmålet om, hvorvidt et medlem har mistet sin valgbarhed. Valgbar til Folketinget er ifølge grundlovens § 30, stk. 1, enhver, der har valget til dette og ikke er straffet for en handling, der i almindeligt omdømme gør ham uværdig til at være medlem af Folketinget.

Hvervet som medlem af Europa-Parlamentet vil således som hidtil ikke være uforeneligt med hvervet som medlem af Folketinget.

Det betyder, at en person, der er valgbar til Folketinget, kan vælges som medlem af dette uanset medlemskab af Europa-Parlamentet, og at hvervet som medlem af Folketinget ikke kan bortfalde alene som følge af, at vedkommende er medlem af Europa-Parlamentet, men kun, hvis vedkommende selv som følge af medlemskabet af Europa-Parlamentet vælger at nedlægge sit hverv som medlem af Folketinget.

Det bemærkes i den forbindelse, at hvervet som medlem af Folketinget ikke er et borgerligt ombud. Ifølge folketingsvalglovens § 5 kan ingen opstilles til valg uden selv at have anmeldt sig som kandidat til valget. I overensstemmelse

hermed kan et medlem af Folketinget til enhver tid nedlægge sit mandat.

a. Fra hvilket tidspunkt vil det ene af mandaterne bortfalde (valgdagen, førstkommande første dag i måneden, eller et andet tidspunkt)?

a.1. Et medlem af Folketinget vælges til medlem af Europa-Parlamentet:

1. Som nævnt ovenfor indebærer det forhold, at et medlem af Folketinget er valgt til medlem af Europa-Parlamentet, ikke i sig selv, at hvervet som medlem af Folketinget bortfalder.

For et medlem af Folketinget, der vælges til medlem af Europa-Parlamentet, bortfalder mandatet som medlem af Folketinget derfor fra den dag, medlemmet nedlægger sit mandat som medlem af Folketinget.

2. Efter Europa-Parlamentsvalglovens § 37, stk. 1, afgør Folketinget endeligt, om indenrigs- og sundhedsministerens beregninger af mandaternes fordeling og opgørelser af, hvilke kandidater der har opnået valg, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 36, skal godkendes, eller om der skal foretages nye beregninger og opgørelser. Rejses der tvivl om gyldigheden af valget af en repræsentant eller om en repræsentants valgbarhed, træffer Folketinget endelig afgørelse herom, jf. § 37, stk. 3.

Reglerne om gyldigheden af valget af en repræsentant findes i Europa-Parlamentsvalglovens § 5, stk. 2. Heraf følger, at ingen må lade sig opstille som kandidat både ved valget i Danmark og i et af de øvrige EU-lande. Valg af en kandidat, der har handlet i strid hermed, er ugyldigt.

Reglerne om en repræsentants valgbarhed findes i Europa-Parlamentsvalglovens § 6. Valgbar til Europa-Parlamentet er enhver, der har valgtret efter Europa-Parlamentsvalglovens § 3, stk. 1, og som senest 4 uger før valgdagen opfylder valgretsbetingelserne bortset fra aldersbetingelsen. Den, der er straffet for en handling, der i almindeligt omdømme gør den pågældende uværdig til at være repræsentant i Europa-Parlamentet, er dog ikke valgbar. Ligeledes er den statsborger i et af de øvrige EU-lande, der efter Europa-Parlamentsvalglovens § 3, stk. 1, nr. 3, har valgtret til Europa-Parlamentsvalget i Danmark, men som ved en civil- eller strafferetlig afgørelse har fortabt sin valgbarhed til Europa-Parlamentet i den medlemsstat, hvor den pågældende

er statsborger, ikke valgbar til Europa-Parlamentet i Danmark.

Hverken efter de gældende regler i Europa-Parlamentsvalgloven eller efter de foreslåede bestemmelser i dette lovforslag foretager Folketinget nogen prøvelse af, hvorvidt en valgt kandidat til Europa-Parlamentet måtte være indehaver af et hverv, der er uforeneligt med hvervet som medlem af Europa-Parlamentet, jf. gældende lovs § 42, stk. 1, og § 42, stk. 1, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 9, ligesom dette spørgsmål er uden betydning for, om valget af en kandidat til Europa-Parlamentet kan godkendes efter de nationale danske regler.

3. Efter Europa-Parlamentsvalglovens § 40 underretter Folketinget Europa-Parlamentet om valgets resultat med henblik på prøvelsen af mandaterne i henhold til De Europæiske Fællesskabers regler herom.

I henhold til artikel 11 i akten af 1976, som ændret ved ændringsakten af 2002, prøver Europa-Parlamentet medlemmernes mandater. Med henblik herpå tager Parlamentet de valgresultater, der officielt er bekendtgjort af medlemsstaterne, til efterretning og træffer afgørelse om eventuelle tvivlsspørgsmål, der måtte opstå på grundlag af bestemmelserne i akten af 1976, som ændret ved ændringsakten af 2002, bortset fra tvivlsspørgsmål vedrørende de nationale bestemmelser, som denne akt henviser til.

Foranstående indebærer, at det alene er Europa-Parlamentet, der træffer afgørelse om, hvorvidt uforenelighedsbestemmelserne i artikel 6 i akten af 1976, som ændret ved ændringsakten af 2002, måtte være til hinder for, at et medlem, der gyldigt er valgt efter nationale regler, kan godkendes som medlem af Europa-Parlamentet.

4. Det fremgår af artikel 7, stk. 1, i Europa-Parlamentets forretningsorden, 15. udgave, 20. oktober 2003, at Europa-Parlamentet på baggrund af en betænkning fra det kompetente udvalg omgående foretager valgs prøvelse og træffer afgørelse om hvert enkelt nyvalgt medlems mandat og om eventuelle indsigelser indgivet på grundlag af bestemmelserne i akten af 1976, men ikke om indsigelser på grundlag af de nationale valglove. Det fremgår af artikel 7, stk. 2, at betænkningen udarbejdes på grundlag af de officielle meddelelser fra de enkelte medlemsstater over de samlede valgresultater med navnene på de valgte kandidater og på eventuelle supplean-

ter med angivelse af den rækkefølge, hvori de er valgt. Det er endvidere fastsat, et medlems mandat først kan erklæres gyldigt, efter at den pågældende skriftligt har afgivet erklæring på grundlag af bl.a. artikel 6 i akten af 1976. Endelig er fastsat, at Parlamentet når som helst på grundlag af en betænkning fra det kompetente udvalg kan træffe afgørelse om enhver indsigelse mod gyldigheden af et medlems mandat.

I forretningsordenens artikel 7, stk. 5, er fastsat, at ethvert medlem, hvis mandat endnu ikke er prøvet, eller for hvem der ikke er truffet afgørelse om en indsigelse, deltager i Parlamentets og dets organers møder med fulde rettigheder.

Der er således hverken i akten af 1976, som ændret ved ændringsakten af 2002, eller i Europa-Parlaments forretningsorden fastsat nogen absolut frist, inden for hvilken Parlamentets prøvelse af hvert enkelt nyvalgt medlems mandat skal være afsluttet. Parlamentet og dets organer kan afholde møder, inden Parlamentets prøvelse af mandaterne er afsluttet, og de medlemmer, hvis mandater endnu ikke er prøvet, kan deltage i disse møder med fulde rettigheder.

Om det tidsmæssige forløb i forbindelse med Parlamentets prøvelse af mandaterne efter valget i juni 1999 kan oplyses, at valgperioden begyndte den 20. juli 1999, hvor den første session efter valget blev åbnet, jf. artikel 3, stk. 2, i akten af 1976, hvorefter den femårige periode begynder ved åbningen af den første session efter hvert valg. Den 1. december 1999 afgav Udvalget om Retlige Anliggender og Det Indre Marked betænkning om prøvelse af mandaterne efter det femte direkte valg til Europa-Parlamentet den 10.-13. juni 1999. På møde den 13. december 1999 i Europa-Parlamentet godkendtes mandaterne.

5. Det fremgår ikke udtrykkeligt af akten af 1976 og heller ikke af denne akt, som ændret ved ændringsakten af 2002, hvorvidt betingelsen om, at et medlem ikke må varetage et medlemskab af Europa-Parlamentet uforeneligt hverv, skal være opfyldt på det tidspunkt, hvor det nyvalgte Parlaments funktionsperiode begynder, eller om det er tilstrækkeligt, at betingelsen opfyldes, inden Parlamentets prøvelse af mandaterne er afsluttet.

Europa-Parlamentets forretningsorden indeholder heller ikke udtrykkelige bestemmelser herom.

Formularen til afgivelse af erklæring på grundlag af artikel 6 i akten af 1976 er påtrykt følgende tekst til erklæring:

»Jeg erklærer herved, at jeg ikke udøver nogen af de hverv, der er uforenelige med hvervet som medlem af Europa-Parlamentet. Disse hverv er opregnet i artikel 6, stk. 1, i akten af 20. september 1976 om almindelige direkte valg til Europa-Parlamentet«

Derefter følger et felt til anførelse af dato og underskrift.

Efter ordlyden af den påtrykte tekst til erklæring på grundlag af artikel 6 synes det at være afgørende, at betingelsen er opfyldt på tidspunktet for underskrivelse af erklæringen. Der foreligger selvsagt ikke praksis fra Europa-Parlamentet, der nærmere belyser dette spørgsmål for så vidt angår medlemskab af et nationalt parlament. Indenrigs- og Sundhedsministeriet har ikke kendskab til, om der foreligger praksis fra Europa-Parlamentet, der nærmere belyser dette spørgsmål, for så vidt angår de hverv, som hvervet som medlem af Europa-Parlamentet efter de gældende regler er uforenelige med.

Et medlem af Folketinget, der vælges til medlem af Europa-Parlamentet, vil således i givet fald kunne afgive en sådan erklæring, når blot medlemmet forinden afgivelsen af denne erklæring har nedlagt sit mandat som medlem af Folketinget. Det vil således i givet fald være tilstrækkeligt, at det valgte medlem af Europa-Parlamentet har nedlagt sit folketingsmandat, inden Parlamentets prøvelse af mandaterne er afsluttet.

6. Det fremgår ikke af akten af 1976 og heller ikke af denne akt, som ændret ved ændringsakten af 2002, hvorvidt betingelsen om, at et medlem ikke må være indehaver af et medlemskab af Europa-Parlamentet uforeneligt hverv, eventuelt kan anses for opfyldt, såfremt medlemmet har taget orlov fra det pågældende hverv og dermed ikke aktuelt udøver dette. Dette fremgår heller ikke af Europa-Parlamentets forretningsorden. Der foreligger selvsagt ikke praksis fra Europa-Parlamentet, der nærmere belyser dette spørgsmål for så vidt angår medlemskab af et nationalt parlament. Indenrigs- og Sundhedsministeriet har ikke kendskab til, om der foreligger praksis fra Europa-Parlamentet, der nærmere belyser dette spørgsmål, for så vidt angår de hverv, som hvervet som medlem af Europa-Parlamentet efter de gældende regler er uforenelige med.

a.2. Et medlem af Europa-Parlamentet vælges til medlem af Folketinget

1. Som ovenfor nævnt kan en person, der er valgbar til Folketinget, vælges til medlem af dette uanset medlemskab af Europa-Parlamentet. Folketinget foretager ikke i forbindelse med godkendelsen af sine medlemmers valg, jf. grundlovens § 33, nogen prøvelse af, hvorvidt vedkommende fortsat kan forblive medlem af Europa-Parlamentet.

2. I Europa-Parlamentsvalglovens § 41 er fastsat, at i tilfælde af, at der i funktionsperioden rejses tvivl om gyldigheden af valget af en repræsentant eller om, hvorvidt en repræsentant har mistet sin valgbarhed, træffer Folketinget endelig afgørelse herom. Reglerne om gyldigheden af valget af en repræsentant findes i Europa-Parlamentsvalglovens § 5, stk. 2. Reglerne om en repræsentants valgbarhed findes i Europa-Parlamentsvalglovens § 6, jf. beskrivelsen af disse regler under a.1., punkt 2.

Hverken efter de gældende regler i Europa-Parlamentsvalgloven eller efter de foreslåede bestemmelser i dette lovforslag træffer Folketinget afgørelse om, hvorvidt et medlem af Europa-Parlamentet, der i funktionsperioden måtte overtage et hverv, som er uforeneligt med hvervet som medlem af Europa-Parlamentet, jf. gældende lovs § 42, stk. 1, og § 42, stk. 1, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 9, som følge heraf har mistet sit mandat som medlem af Europa-Parlamentet.

3. Efter artikel 12, stk. 1, i akten af 1976, som ændret ved ændringsakten af 2002, bliver et mandat i Europa-Parlamentet ledigt, når et Europa-Parlamentsmedlems mandat udløber som følge af, at medlemmet fratræder, afgår ved døden eller fortaber sit mandat.

I artikel 12, stk. 3, i akten af 1976, som ændret ved ændringsakten af 2002, er fastsat, at når det efter en medlemsstats lovgivning udtrykkeligt fastsættes, at et medlem af Europa-Parlamentet fortaber sit mandat, udløber medlemmets mandat i overensstemmelse med denne lovgivnings bestemmelser. De kompetente nationale myndigheder underretter Europa-Parlamentet herom.

I artikel 12, stk. 4, i akten af 1976, som ændret ved ændringsakten af 2002, er fastsat, at når et mandat bliver ledigt som følge af fratræden eller dødsfald, underretter Europa-Parlamentets for-

mand omgående den pågældende medlemsstats kompetente myndigheder herom.

Hverken artikel 12 eller andre bestemmelser i akten af 1976, som ændret ved ændringsakten af 2002, indeholder regler om proceduren for underretning i tilfælde, hvor et mandat bliver ledigt som følge af, at et medlem har overtaget et hverv, der er uforeneligt med medlemskab af Europa-Parlamentet. Artikel 12, stk. 2, 2. pkt. i akten af 1976 indeholdt derimod en regel om, at "I alle øvrige tilfælde, konstaterer Europa-Parlamentet, at et mandat er blevet ledigt, og underretter medlemsstaten herom." Ud fra sammenhængen med de øvrige regler i artikel 12 i akten af 1976 må "alle øvrige tilfælde" forstås alle andre tilfælde end tilfælde, hvor mandatet er blevet ledigt som følge af en medlemsstats nationale bestemmelser.

4. I artikel 8, stk. 4, 1. pkt., i Europa-Parlamentets forretningsorden, 15. udgave, 20. oktober 2003, er fastsat, at uforenelighed som følge af national lovgivning meddeles Parlamentet, som tager meddelelsen til efterretning.

I artikel 8, stk. 4, 2. pkt., er fastsat, at såfremt medlemsstaternes eller Unionens kompetente myndigheder eller det pågældende medlem giver formanden meddelelse om udnævnelse til hverv, der er uforenelige med hvervet som medlem af Europa-Parlamentet, underretter formanden Europa-Parlamentet, som konstaterer, at mandatet er blevet ledigt.

Tidspunktet for, hvornår et mandat skal anses for ophørt og ledigt, er nærmere reguleret i artikel 8, stk. 6 og 7, der lyder således:

»6. Mandatet anses for ophørt og ledigt fra følgende tidspunkter:

- ved nedlæggelse af mandat: fra datoen for Parlamentets konstatering af, at mandatet er blevet ledigt, i overensstemmelse med protokollen om mandatnedlæggelsen
- ved udnævnelse til hverv, som er uforenelige med mandatet som medlem af Europa-Parlamentet enten i henhold til den nationale valglov eller i henhold til artikel 6 i akten af 20. september 1976: fra det tidspunkt, der angives af medlemsstaternes eller Unionens kompetente myndigheder eller det pågældende medlem.

7. Når Parlamentet har konstateret, at et mandat er blevet ledigt, underretter det vedkommende medlemsstat herom.«

5. Af artikel 12, stk. 2, 2. pkt., i akten af 1976 sammenholdt med forretningsordenens artikel 8, stk. 4, 2. pkt., fremgår således, at det tilkommer Europa-Parlamentet at konstatere, at et mandat er ophørt og ledigt som følge af udnævnelse til hverv, der er uforenelige med hverv som medlem af Europa-Parlamentet, mens det i medfør af forretningsordenens artikel 8, stk. 6, 2. pkt., tilkommer medlemsstaternes eller Unionens kompetente myndigheder eller medlemmet selv at angive det tidspunkt, fra hvilket mandatet skal anses for ophørt og ledigt.

Det bemærkes, at ovennævnte regler ikke er udformet under hensyn til, at hvervet som medlem af Europa-Parlamentet fra og med valget i 2004 er uforeneligt med hvervet som medlem af et nationalt parlament. Det kan derfor ikke med sikkerhed udledes af disse regler, hvorvidt en medlemsstat henholdsvis et medlem i givet fald vil være berettiget til at vælge, om mandatet skal anses for ophørt og ledigt med virkning fra den dag, valget har virkning, eller, hvis tidspunktet for godkendelse af valget ligger senere end denne dag, da fra dagen for godkendelse af valget eller evt. et endnu senere tidspunkt.

Valg til det danske parlament, Folketinget, har virkning fra valgdagen. Det er imidlertid først ved Folketingets godkendelse af valget, at det med sikkerhed vides, hvem der er valgt. Det er derfor først, når valget er godkendt, at der i givet fald vil kunne gives meddelelse til Europa-Parlamentet om, at et medlem af Europa-Parlamentet er blevet valgt til medlem af Folketinget.

6. Der kan ikke af akten af 1976, ændringsakten af 2002 eller af forretningsordenen udledes nogen absolut frist for, hvornår Europa-Parlamentet efter at have modtaget meddelelse om, at et medlem af Europa-Parlamentet er udnævnt til et hverv, der er uforeneligt med hvervet som medlem af Europa-Parlamentet, skal konstatere, at mandatet er blevet ledigt.

Såfremt et medlem af Europa-Parlamentet med kendskab til de i ændrings-akten af 2002 fastsatte regler om, at dette hverv er uforeneligt med hvervet som medlem af Folketinget, måtte beslutte sig for at opstille sig som kandidat til valg til Folketinget må udgangspunktet i praksis være, at medlemmet ønsker at blive medlem af Folketinget og i tilfælde af opnåelse af valg herfor vil nedlægge sit mandat som medlem af Europa-Parlamentet.

Såfremt et medlem af Europa-Parlamentet, der har opnået valg som medlem af Folketinget, desuagtet ønsker at opretholde sit mandat som medlem af Europa-Parlamentet, må det antages at være tilstrækkeligt, at vedkommende medlem har nedlagt sit folketingsmandat inden Parlamentets konstatering af, at mandatet er blevet ledigt. Ændringsakten af 2002 indeholder dog ikke nogen udtrykkelig bestemmelse herom.

Det kan ikke udledes af akten af 1976, ændringsakten af 2002 eller forretningsordenen, om orlov fra Folketinget vil være tilstrækkeligt til at kunne opretholde hvervet som medlem af Europa-Parlamentet.

Der foreligger selvsagt ikke praksis fra Europa-Parlamentet, der nærmere belyser disse spørgsmål for så vidt angår medlemskab af et nationalt parlament. Indenrigs- og Sundhedsministeriet har ikke kendskab til, om der foreligger praksis fra Europa-Parlamentet, der nærmere belyser disse spørgsmål, for så vidt angår de hverv, som hvervet som medlem af Europa-Parlamentet efter de gældende regler er uforenelige med.

b. Hvorledes man forholder sig, hvis den pågældende ikke træffer et valg: Hvem træffer så beslutningen?

Hvis den pågældende ikke træffer et valg, vil det være medlemskabet af Europa-Parlamentet, der bortfalder. Det gælder uanset, om det drejer sig om, at et medlem af Folketinget vælges til medlem af Europa-Parlamentet, eller om, at medlem af Europa-Parlamentet vælges til medlem af Folketinget.

c. Sker der automatisk bortfald af vederlagsudbetalingen og da hvilke?

c.1. Vederlag m.v. for medlemmer af Folketinget, der nedlægger deres mandat i forbindelse med valg til Europa-Parlamentet

Som nævnt ovenfor, bortfalder et folketingsmandat som følge af opnåelse af valg til Europa-Parlamentet alene, hvis vedkommende selv vælger at nedlægge sit folketingsmandat. Det vil antagelig være tilstrækkeligt for at overtage henholdsvis opretholde medlemskabet af Europa-Parlamentet, at folketingsmandatet nedlægges, inden Europa-Parlamentets prøvelse af mandatet som medlem af Europa-Parlamentet er afsluttet, jf. besvarelsen ovenfor under a.1., punkt 4 og 5, og a.2., punkt 6.

I det følgende gennemgås reglerne for, i hvilket omfang et folketingsmedlem, der af denne grund nedlægger sit folketingsmandat, fortsat kan oppebære vederlag m.v.

Et ordinært medlem af Folketinget oppebærer vederlag (*grundvederlag og omkostningstillæg*, jf. folketingsvalglovens § 108, stk. 1 - 3) fra den dag, han er valgt, eller hvis han er indtrådt i Folketinget i anledning af et andet medlems død eller endelige udtræden af Folketinget, fra dagen efter, at det hidtidige medlem er afgået ved døden eller udtrådt af Folketinget, og indtil udgangen af den måned, hvor det ordinære medlem ophører med at være medlem af Folketinget, jf. folketingsvalglovens § 109, stk. 1.

Godtgørelse for boligudgifter m.v. til de medlemmer, der er berettigede hertil, jf. folketingsvalglovens § 108, stk. 4, udbetales fra det tidspunkt, hvor medlemmet er indvalgt i Folketinget, såfremt medlemmet på dette tidspunkt har ret til godtgørelsen, eller fra en senere dato, hvor den supplerende bolig lejes eller erhverves (overtagelsesdagen). Godtgørelsen for boligudgifter m.v. bortfalder med udgangen af den måned, hvori medlemmet udtræder af Folketinget. Dog kan godtgørelse for egentlige boligudgifter efter en konkret afgørelse af Folketingets formand ydes i op til yderligere 3 måneder. Der henvises herved til § 1, stk. 3 og 4, i bekendtgørelse nr. 190 af 8. marts 2000 om godtgørelse for boligudgifter m.v. for medlemmer af Folketinget.

Godtgørelse for udgifter til hotelovernatning til de medlemmer, der ikke modtager godtgørelse for boligudgifter m.v., og som er berettigede hertil, jf. folketingsvalglovens § 108, stk. 7, oppebærer fra og med valgets udskrivelse. Et medlem, der udtræder som følge af folketingsvalg eller sygdom, er dog berettiget til dækning af udgifterne til én hotelovernatning i forbindelse med fraflytning af den pågældendes kontor på Christiansborg. Der henvises herved til § 6, stk. 6, i den ovennævnte bekendtgørelse nr. 190 af 8. marts 2000. Bestemmelsen må antageligvis forstås sådan, at et medlem, der udtræder af Folketinget af en anden grund end sygdom, f.eks. på grund af opnåelse af valg til Europa-Parlamentet, ikke har denne ret.

Et folketingsmedlem, der udtræder af Folketinget på grund af opnåelse af valg til Europa-Parlamentet, oppebærer ikke *eftervederlag*. Ef-

tervederlag oppebæres kun af folketingsmedlemmer, hvis medlemskab ophører ved et folketingsvalg eller på grund af sygdom, jf. folketingsvalglovens § 109, stk. 2.

Et folketingsmedlem har uanset årsagen til sin udtræden af Folketinget ret til *egenpension* efter de nærmere regler herfor, når vedkommende i én eller flere perioder har været medlem af Folketinget i mindst 1 år, jf. folketingsvalglovens § 110. Tilsvarende har ægtefællen efter et folketingsmedlem, der er afgået ved døden efter i én eller flere perioder at have været medlem af Folketinget i mindst 1 år, ret til *ægtefællepension* efter de nærmere regler herfor uanset årsagen til folketingsmedlemmets udtræden af Folketinget, jf. folketingsvalglovens § 111. Tilsvarende gælder retten til *børnepensionstillæg og børnepension*, jf. folketingsvalglovens § 113. For beregningen af de nævnte pensioner gælder, at medlemsperioder i Europa-Parlamentet sidestilles med medlemsperioder i Folketinget, dog således at perioder, hvori den pågældende samtidig har været medlem af Folketinget og Europa-Parlamentet, kun medregnes én gang, jf. folketingsvalglovens § 114.

Et folketingsmedlem har uanset årsagen til sin udtræden af Folketinget ret til *efterindtægt* efter de nærmere regler herfor, jf. folketingsvalglovens § 115.

c.2. *Vederlag m.v. for medlemmer af Europa-Parlamentet, der ophører med at være medlemmer i forbindelse med valg til Folketinget*

Et dansk medlem af Europa-Parlamentet oppebærer fra den danske stat det *grundvederlag*, et folketingsmedlem oppebærer, fra dagen for valget eller, hvis vedkommende er indtrådt i Europa-Parlamentet i anledning af et andet medlems død eller udtræden af Europa-Parlamentet, fra dagen efter, at det hidtidige medlem er afgået ved døden eller udtrådt af Europa-Parlamentet, og indtil udgangen af den måned, hvor medlemmet ophører med at være medlem af Europa-Parlamentet, jf. § 1, stk. 3, i lov nr. 1094 af 29. december 1999 om vederlag og pension mv. for de danske repræsentanter i Europa-Parlamentet.

Et dansk medlem af Europa-Parlamentet modtager ikke fra den danske stat de godtgørelser, folketingsmedlemmer oppebærer, dvs. vedkommende modtager hverken omkostningstillæg, godtgørelse for boligudgifter m.v. eller godtgø-

relse for udgifter til hotelovernatning fra den danske stat. Det skyldes de godtgørelser, medlemmerne modtager af Europa-Parlamentet.

I artikel 5 i Europa-Parlamentets forretningsorden er det fastsat, at Præsidiets fastsætter bestemmelser om omkostningsgodtgørelser og andre godtgørelser til medlemmerne. Ifølge de oplysninger herom, der er tilgængelige på Europa-Parlamentets hjemmeside, går de fastsatte bestemmelser ud på følgende:

Medlemmer af Europa-Parlamentet modtager fra Europa-Parlamentet en *godtgørelse af generelle udgifter* i deres hjemland. Denne godtgørelse, der udgør et fast beløb pr. medlem pr. måned, anvendes til dækning af kontorholdsudgifter og rejser i eget land.

Medlemmer af Europa-Parlamentet modtager fra Europa-Parlamentet en *sekretariatsgodtgørelse*. Denne godtgørelse, der maksimalt kan udgøre et nærmere angivet beløb pr. medlem pr. måned, anvendes til dækning af udgifterne til en eller flere medarbejdere.

Medlemmer af Europa-Parlamentet modtager fra Europa-Parlamentet *godtgørelse for rejseudgifter* i forbindelse med møder i Europa-Parlamentet eller et af Parlamentets organer inden for EU's område. Medlemmer af Europa-Parlamentet har desuden ret til rejsegodtgørelse i forbindelse med møder i Parlamentets organer uden for EU's område. Endelig kan medlemmerne rejse overalt i verden som led i udøvelsen af deres hverv – undtaget i eget land – for et beløb, der årligt svarer til et nærmere angivet maksimum.

Medlemmer af Europa-Parlamentet modtager endelig fra Europa-Parlamentet *dagpenge (diæter)* med et nærmere angivet beløb pr. mødedag i EU, hvori de deltager i afstemninger ved navneopråb under samlingerne, samt for deltagelse i officielle møder uden for EU's område.

Herudover modtager et dansk medlem af

Europa-Parlamentet, hvis medlemskab ophører ved valg eller ved udtræden på grund af sygdom, *eftervederlag* fra den danske stat efter de samme regler som for et folketingsmedlem, jf. § 2 i lov nr. 1094 af 29. december 1999 om vederlag og pension mv. for de danske repræsentanter i Europa-Parlamentet. Udtræder et dansk medlem af Europa-Parlamentet for at overtage henholdsvis opretholde hvervet som medlem af Folketinget, tilkommer der ikke medlemmet eftervederlag.

Et dansk medlem af Europa-Parlamentet oppebærer endvidere *pension og efterindtægt* fra den danske stat efter samme regler for et folketingsmedlem, jf. § 3 i ovennævnte lov nr. 1094 af 29. december 1999.

Bortfalder et medlems hverv som medlem af Europa-Parlamentet, bortfalder udbetaling af vederlag m.v. i overensstemmelse med de ovenfor anførte regler herom.

d. Hvis et folketingsmedlem vælges til Europa-Parlamentet og vælger at være medlem af dette, sker godkendelse af stedfortræder (nyt medlem) da med virkning fra valgdagen, fra godkendelsestidspunktet eller fra førstkommande første dag i måneden eller fra anden dato?

Hvis et medlem af Folketinget vælges til medlem af Europa-Parlamentet og vælger at være medlem af dette, bortfalder vedkommendes mandat som medlem af Folketinget fra det tidspunkt, hvor den pågældende nedlægger sit mandat. Stedfortræderen for den pågældende indtræder som ordinært medlem af Folketinget i stedet for den pågældende med virkning for den pågældendes mandatnedlæggelse, jf. Folketingsvalglovens § 92, stk. 1, og Folketingets forretningsordens § 40, hvori det bl.a. er fastsat, at en stedfortræder indtræder i Folketinget, når et folketingsmedlem ophører med at være medlem af Folketinget.